

NOORDER
LICHT
LOPERS

WANDELEN OVER DE KUNGSLEDEN
IN LAPLAND

TIM VOORS

FONTAINE UITGEVERS

In de serie *Inspirerend wandelen met Tim Voors* verschenen eerder:

Alleen: De Pacific Crest Trail te voet van Mexico naar Canada

(ISBN 9789059568839)

Niet alleen: Een avontuurlijke voettocht dwars door Nieuw-Zeeland

(ISBN 9789464040647)

Dit boek is een uitgave van Fontaine Uitgevers, Amsterdam
www.fontaineuitgevers.nl

Fotografie, illustraties en tekst Tim Voors

Ontwerp omslag en

binnenwerk

Tim Voors & Aard Bakker

Omslagfoto (noorderlicht)

Jonathan Pie

Lithografie

Pixel-it, Zutphen

© 2022 Fontaine Uitgevers

ISBN 978 94 6404 210 8

NUR 508

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch databestand of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Noch de maker, noch de uitgever stelt zich echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave

INHOUD

LET'S GET THE BAND BACK TOGETHER!	
0 kilometer	11
DE KUNGSLEDEN	
1 kilometer	16
LAPLAND	
25 kilometer	34
TRAILFAMILIE	
50 kilometer	45
ROEIEN NAAR DE OVERKANT	
75 kilometer	61
KOU	
171 kilometer	77
VIKINGFOTOSHOOT	
195 kilometer	89
BEREN OP DE WEG	
225 kilometer	101

LICHT EN DONKER	
255 kilometer	115
EVEN IETS HEEL ANDERS: WAT KOST ZO'N KUNGSLEDEN PRECIES?	125
AFZIEN BOVEN DE POOLCIRKEL	
275 kilometer	141
SALTOLUOKTA MOUNTAIN LODGE	
300 kilometer	149
LEVEN EN DOOD	
320 kilometer	159
SAREK	
340 kilometer	168
SOLOVROUWEN	
370 kilometer	181
EMPTY NEST	
400 kilometer	189
VERJAARDAGSVERRASSING	
420 kilometer	197
ABISKO	
470 kilometer	205
DE NACHTTREIN NAAR HUIS	218
NAZORG	223
DANKWOORD	233
TOP 5	235
BRONNEN	236

DE KUNGSLEDEN

LET'S GET THE BAND BACK TOGETHER!

---

0 KILOMETER

‘Let’s get the band back together!’ roep ik enthousiast tegen Sunny als ze de telefoon opneemt. Het is eind juni en ik heb lucht gekregen van haar plan om samen met Unicorn de Kungleden in Noord-Zweden te gaan wandelen.

Drie jaar eerder heb ik met de twee dames vijf maanden door Nieuw-Zeeland gelopen. Ik noem ze nog altijd bij hun trailnaam, die ze gebruiken als ze langeafstandswandelingen doen. We hebben sporadisch contact gehouden maar dit lijkt een uitgelezen moment om er weer samen op uit te trekken, nadat de wereld bijna twee jaar op slot heeft gezeten vanwege de pandemie. De vliegrestricties naar Zweden zijn amper een week geleden opgeheven en ik voel me net een koe die in de lente weer de wei in

mag. Het avontuur lonkt, we kunnen de bergen weer in.

‘Eh, hoi, Van Go,’ zegt Sunny aarzelend. ‘Ik zit op mijn werk, wat is er?’

‘Jij en Unicorn gaan toch de Kungsleden lopen? Mag ik misschien mee? Zou het niet leuk zijn om weer als Butter Chicken samen te lopen?’ We hadden in Nieuw-Zeeland een soort gelegenheidstrailfamilie gevormd die we destijds Butter Chicken hadden gedoopt omdat we in elk stadje waar we doorheen liepen dit gerecht bij de lokale Indiër aten.

‘Ja, tuurlijk man, als Unicorn het ook goed vindt,’ zegt Sunny geruststellend. Sunny is eenendertig, ze woont in Oostzaan en is werkzaam bij de Vrije Universiteit in Amsterdam. De vijfendertigjarige Unicorn woont in Berlijn, waar ze als organiste werkt in een monumentale katholieke kerk. ‘Dat komt wel goed, Van Go, we vertrekken over twee weken. Ga maar alvast je rugzak pakken. Maar let erop: niet zwaarder dan zesenhalf kilo basisgewicht.’ Bij langeafstandswandelingen als deze, ook wel thru-hikes genoemd, is het de uitdaging om zo weinig mogelijk mee te nemen. Aan het einde van onze tocht door Nieuw-Zeeland maakten we er een sport van steeds minder gewicht met ons mee te dragen. Blijkbaar heeft Sunny zich voorgenomen nu vanaf de start zo min mogelijk mee te nemen.

‘Maar het is toch hartstikke koud daarboven in de poolcirkel?’

‘Niet zeuren, dit keer gaan we echt ultralight. Zesenhalf kilo en geen grammetje meer. Oké?’ zegt ze en ze hangt op.

Op mijn gezicht verschijnt een brede glimlach. We gaan weer! Ik mag mee op reis. We gaan met z’n drieën naar het hoge Lapland, de laatste Europese wildernis in, om vierhonderdvijftig kilometer over de Kungsleden te lopen.

‘We’re getting the band back together!’ zing ik in mezelf.

DE KUNGSLEDEN

1 KILOMETER

Ik heb heimwee, heimwee naar de leegte. Heimwee naar de wildernis en de bergen. Het is een verlangen naar eenvoud en vrijheid. De pure eenvoud van eindeloos lopen door de natuur en slapen onder de sterren. Heimwee naar oneindige ruimte om me heen. Ik zie het letterlijk voor me. Ik zie het landschap voor me, maar kan ook denkbeeldig van het ene landschap naar het andere springen.

Ik heb ook heimwee naar de ruimte in mijn hoofd. Ruimte om ongestoord op te gaan in mijn eigen gedachten, fantasieën, dromen en eigenzinnige werkelijkheid. Om te dwalen en mezelf even te verliezen. Om de maatschappij te ontvluchten en mijn eigen wereld te betreden. Ik woon in de omgeving van Amster-

dam, waar ik als freelance creative werk. In Nederland word ik vaak geleefd door mijn drukke agenda die ik zelf bomvol prop. Zelfopgelegde projecten, verwachtingen en stress zou je het ook kunnen noemen, waarbij soms de balans zoekraakt. Ik heb er niet veel last van, maar kan het allemaal beter aan als ik mijn hoofd af en toe helemaal leeg kan maken in de wilde natuur. Om mijn fantasie de vrije loop te laten, nieuwe ideeën te dromen, en dichterbij die naïeve jongen te komen die ik ooit was. Mijn hoofd is nu zo vol met werk en met van alles en nog wat, dat het eerst leeg moet voordat ik mijn eigen innerlijke wereld kan betreden en ik ben dus elke keer weer heel dankbaar om een stukje te kunnen lopen.

Is het lopen écht nodig om leeg en vrij te zijn? Nee, echt noodzakelijke dingen zijn eten, slapen, ademhalen, familie en liefde. Lopen is niet noodzakelijk om te overleven, maar het brengt mij persoonlijk zoveel goeds, dat ik inmiddels haast niet meer zonder kan. Lopen is leven.

Een paar dagen na ons telefoongesprek krijgen Sunny en ik het ongelukkige bericht uit Berlijn dat Unicorn niet met ons meekan. Ze blijkt door een dubbele hernia geveld, waardoor het onverantwoord is om zwaar bepakt dertig kilometer per dag te gaan lopen, drie weken achter elkaar in de kou.

‘Heel misschien kan ik toch nog wel komen, als ik me morgen wat beter voel,’ verzucht Unicorn hoopvol door de telefoon. Er klinkt twijfel in haar stem, ze hoopt nog op een wonder, want ze heeft zich zo verheugd op de tocht door Lapland. Ze heeft al meer dan een jaar geen vakantie kunnen nemen en continu doorgewerkt. In de grote kerk in het centrum van Berlijn is zij de organiste voor alle diensten en daarnaast studeert ze om dirigent te worden van een symfonie-orkest. Door de pandemie waren er veel vaker diensten om de kerkbezoekers over de dag te spreiden, waardoor ze soms wel vijf keer per dag moest spelen.

Sunny belt me en we overleggen over wat wijsheid is. ‘Iedereen is vrij om te doen en laten wat hij zelf wil, dat was vanaf het begin ook de afspraak tussen Unicorn en mij,’ verklaart Sunny vastberaden. ‘Je weet nooit wat ertussen komt, zeker met die reisbeperkingen die per dag veranderen.’

Ze heeft gelijk, onze tocht is geen SNP-groepsreis, hoe zuur het ook is dat Unicorn niet meekan en Butter Chicken niet compleet zal zijn. Al vanaf de eerste dag dat we samen optrokken in Nieuw-Zeeland waren er geen vaste afspraken of verwachtingen, noch was er sprake van een vaste groep, hoewel we de meeste tijd met zijn drieën doorbrachten. Iedereen deed waar hij of zij zelf zin in had. Het was juist die flexibiliteit die ik zo kon waarderen: dat je kon doen en laten wat je zelf wilde, maar met de vertrouwde gezelligheid van de trailfamilie waar je op terug kon vallen als je er behoefte aan had, en ook tijdens gevaarlijke stukken van de tocht. Vrij en toch verbonden. Vrij om alleen te zijn, maar ook vrij om je tentje op te zetten naast de ander.

‘Oké, helemaal mee eens,’ zeg ik. ‘Maar holy moly, een dubbele hernia...’ Het is wonderlijk hoe groot de afstand tussen ons hoofd en ons lijf soms kan zijn. Ik kan me goed indenken hoe frustrerend het nu is voor onze Unicorn in Berlijn, die nog in de ontkenning zit en de realiteit van haar gezondheidssituatie niet onder ogen wil zien. De drang naar vrijheid kan soms zo sterk zijn dat die verblindt. Ik herken dat maar al te goed.

Nu we zonder Unicorn op pad zullen gaan, is het wel even schakelen voor Sunny en mij. De dynamiek van drie is tenslotte heel anders dan die van twee. Maar Sunny en ik vullen elkaar goed aan, we hebben nooit ruzie of gedoe gehad, en er is geen spanning of ingewikkelde aantrekkingskracht tussen ons. We zijn toevallig allebei gek op lopen, kunnen goed alleen zijn, zeuren niet snel over pijntjes en kunnen op een bepaalde manier genieten van afzien.

De vakantiedagen zijn opgenomen, de tickets geboekt, we mogen het land uit en Zweden in, dus alle seinen staan op groen. Ik wikkel twee grote plastic boodschappentassen met ducttape om mijn rugzak om hem te beschermen tegen beschadiging tijdens de vlucht en ben klaar om te vertrekken.

De wekker heeft me om vier uur gewekt en ik sluip stilletjes het huis uit en loop naar de taxi die op me staat te wachten. Het roze licht van de zonsopgang komt net tevoorschijn als we een kwartier later bij Sunny voor de deur staan. Ze staat al klaar om in te stappen.

‘Op naar Lapland,’ zegt ze verheugd als we op de snelweg richting Schiphol rijden.

‘Op naar Lapland,’ antwoord ik tevreden. Het avontuur is begonnen.

Na een korte vlucht naar Stockholm stappen we in een veel kleiner toestel dat ons in twee uur, met een korte tussenlanding, bij het piepkleine vliegveld van Hemavan afzet, hoog in het noorden van Zweden. Met vijftien andere passagiers verlaten we het vliegtuig en lopen de kleine vliegterminal door, die maar door één persoon bemand wordt en meer lijkt op een grote lege boerenschuur. Zonder enige controle halen we onze bagage op en lopen naar buiten. De zon schijnt, maar er waait een frisse wind door de bomen om het gebouw. Hemavan is een klein skiresort, een gehucht van pakweg dertig huizen plus een tankstation en een supermarkt. Iemand heeft met stift op de muur gekalkt: *Welcome to the middle of nowhere*. Bij een bankje trek ik de gele supermarkt-tassen van mijn rugzak en begin de inhoud te herschikken. Mijn nieuwe witte rugzak heb ik een week geleden speciaal voor deze tocht met een zwarte permanent marker volgeklad met tekeningen. De cuben fiberstof staat vol met rendieren en vogels, geïnspireerd op de oldskool tattoostijl van avonturiers.

‘Nice tattoos.’ Sunny werpt een vluchtige blik op mijn rugzak en gaat geconcentreerd door met het herschikken van haar eigen rugzak. Ze is een liefhebber van tattoos en heeft ooit een grote draak op haar rug laten zetten in traditionele Japanse Irezumistijl.

‘Gear-tattoos,’ antwoord ik trots. De stijl waarin ik de tekeningen heb gemaakt wordt ook wel ‘flash’, ‘vintage’ of ‘traditional’ genoemd en komt voort uit de zeemans- en Amerikaanse Navy-wereld van rond 1940.

Bij de wc in de terminal vul ik mijn twee literflessen met water en dan ben ik klaar voor vertrek.

‘Negen kilo. Inclusief één liter water en eten voor vier dagen. Mijn *base weight* zit voor het eerst op zes kilo,’ verklaart Sunny trots, terwijl ze haar rugzak aan de digitale bagageweegschaalhaak omhooghoudt, die iemand voor ons heeft achtergelaten.

‘Wauw, da’s niet veel!’ zeg ik bewonderend. Ik heb mijn eigen base weight niet zo laag weten te krijgen als Sunny, maar ben toch behoorlijk tevreden met mijn zevenenhalve kilo. Maar met het water en eten erbij, een papieren boek (deze keer lees ik *On Trails* van Robert Moor) en wat extra dingen die ik er op het laatste moment toch niet uit heb durven laten, komt het totale gewicht van mijn rugzak ver boven de tien kilo uit. Sunny zegt niks, maar kijkt me plagend aan met een blik van: ik zei toch dat je al die overbodige dingen thuis moest laten.

We hijsen de tassen op onze rug en zonder een woord te zeggen lopen we richting de supermarkt om een gasfles te kopen. Het eten voor de eerste vier dagen heb ik al in Nederland gekocht, als een echte Hollander die ook altijd zijn pindakaas meeneemt op vakantie. In mijn rugzak zitten onder andere verpakkingen pasta, noedelsoep, wraps, kaas, salami, mijn onmisbare tube mayonaise en een flinke voorraad Snickers. Tot onze schrik heeft de supermarkt geen gas meer, dus kopen we alleen een paar blikjes bier om straks aan het einde van de dag te drinken en lopen naar de herberg van de STF, de Svenska Turistföreningen ofwel de Zweedse toeristenorganisatie, in de hoop dat zij wel gas verkopen zodat we kunnen koken. We zullen de komende drie weken maar drie keer de bewoonde wereld doorkruisen, dus gas voor een warme maaltijd onderweg is een vereiste. En die warme maaltijd zullen we goed kunnen gebruiken aangezien de voorspellingen aangeven dat de temperaturen de komende tijd tussen de -2 en 10 graden schommelen. Warme soep, noedels en macaroni zijn erg fijn na een lange koude dag.

Bij de herberg kunnen we gelukkig nog twee kleine gasflesjes kopen, waarna we eindelijk klaar zijn, bepakt en bezakt, om te beginnen aan onze tocht. Het is pas het begin van de middag, dus we kunnen vandaag meteen de eerste kilometers maken.

Het begin van de trail wordt toepasselijk aangekondigd door een eenvoudige houten poort met ‘Kungsleden’ – het Koningspad – gebeiteld in de plank boven ons hoofd. De route is zoals gezegd vierhonderdvijftig kilometer lang en wordt al vanaf 1920 bewandeld, maar er was in die tijd niet echt sprake van een pad en er waren al helemaal geen markeringen of hutten onderweg. Inmiddels trekt de Kungsleden jaarlijks vele natuurliefebbers en is het een van de laatste wildernistrails van Europa. Het pad voert je vanaf Hemavan in noordelijke richting naar Abisko, door eindeloze vlaktes en over heuvels begroeid met bosbessenstruiken. Met hoge kale bergen aan weerszijden, trekt het pad door de uitgestrekte valleien langs meren en nat moerasland. Hier mag je nog wildkamperen waar je maar wilt en kun je een klein kampvuurtje maken bij een van de vele meertjes. Je voelt de vrijheid haast in de lucht. We vereeuwigen onze start met een paar snelle foto’s en volgen het pad door de bomen de berg op.

Als ik nog een blik achterom werp om te horen waar het gekwetter vandaan komt, zie ik twee zwarte raven boven op de poort zitten. Ze steken dramatisch als een silhouet af tegen de felle lucht achter zich. Wat zou de symboliek hiervan kunnen zijn? De raven zijn wellicht een voorteken van profetie en nieuwe inzichten.

Sunny zet er al snel de pas in en lijkt niets te merken van de steile helling die langs de rode, maar momenteel groene en verlaten skipiste omhoogtrekt. Na een uur laten we de laatste skilift achter ons en komen boven de boomgrens uit. Die ligt hier al op vierhonderd meter hoogte aangezien het in Lapland voor meer dan twee derde van het jaar zo koud is en bedekt met sneeuw.

Nadat ik de laatste beuken achter me heb gelaten, rust ik even om op adem te komen. Voor me strekt zich een eindeloze vallei uit, met aan weerszijden hoge ronde bergen. De vallei is bedekt met een lappendeken van talloze tinten groen, hier en daar aangevuld met rode en oranje struiken. De bergen zijn kaal, grijs, lichtblauw en pastelpaars in de verte en alleen de allerhoogste toppen zijn bedekt met kleine plukjes sneeuw. Boven de eeuwenoude rotsformaties schittert een heldere diepblauwe hemel zonder een wolkje aan de lucht. De zon schijnt dreigend op mij neer. Hoog boven mijn hoofd cirkelt een buizerd. Niet veel later duikt hij het hoge helmgras in om een muis of iets dergelijks te vangen en vliegt even later met zijn prooi in zijn klauwen weer weg.

Het pad slingert voor me uit, bezaaid met kleine rotsen, drassig en modderig na de regen die de afgelopen dagen is gevallen. Sunny is inmiddels ver vooruit gelopen en niet meer te zien. Ik

